

Новини академічного книговидання

Минулого року у Видавничому домі “Академперіодика” Національної академії наук України було підготовлено та вийшло друком два науково-популярні видання: “Дивосвіт металів” (К. : Академперіодика, 2015. — 204 с. : іл.) та “Що розповідають та приховують археологічні пам’ятки” (К. : Академперіодика, 2015. — 303 с.; 48 с. : іл.). Ці видання поповнили загальноакадемічну книжкову серію “Наука для всіх”, започатковану 2005 року саме для донесення до читачького загалу нових знань з різних галузей науки у популярній формі. Придбати електронні версії видань можна у передплатному агентстві “Укрінформнаука” (<http://u-i-n.com.ua>).

У серії вже є видання з хімії, геології, біології, астрономії, літературознавства. Тепер додалися ще матеріалознавство та археологія. Тож розповім детальніше про нові книги.

Видання “Дивосвіт металів” запропонував до серії “Наука для всіх” Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України. Її автори — доктори технічних наук, професори, фахівці у галузі металознавства та термічної обробки металів, автори багатьох наукових публікацій, винаходів і патентів — **Станіслав Кондратюк** і **Олександр Геллер**. Вони написали у передмові: “Якщо після прочитання цієї книги чудовий світ металів стане читачам ближчим і зрозумілішим, то автори будуть вважати своє завдання виконаним”.

Книга знайомить читача з цікавими історичними фактами і легендами щодо відкриття й розвитку технології обробки металів і сплавів та щодо творців науки про метали. Значну увагу у книзі приділено досягненням і новинкам сучасної техніки та перспективам використання металевих матеріалів. У вигляді коротких цікавих есе подано історичні відомості про використання металів людством, розкрито основні властивості металів, їхні спільні й унікальні риси, описано сім стародавніх металів і метали, які були відкриті протягом двох останніх століть, викладено відомості про вплив металів на організм людини. Усі розділи книги гарно проілюстровані, видання доповнює перелік рекомендованої літератури, тексти насичені фахово дібраними науковими фактами, які викладені просто й зрозуміло.

Рукопис видання “Що розповідають та приховують археологічні пам’ятки” приніс до ВД “Академперіодика” НАН України її автор — краєзнавець і археолог, працівник Національного історико-етнографічного заповідника “Переяслав” **Михайло Роздобудько** і легко переконав нас, що “справжня історія набагато цікавіша за найпатріотичніші вигадки”.

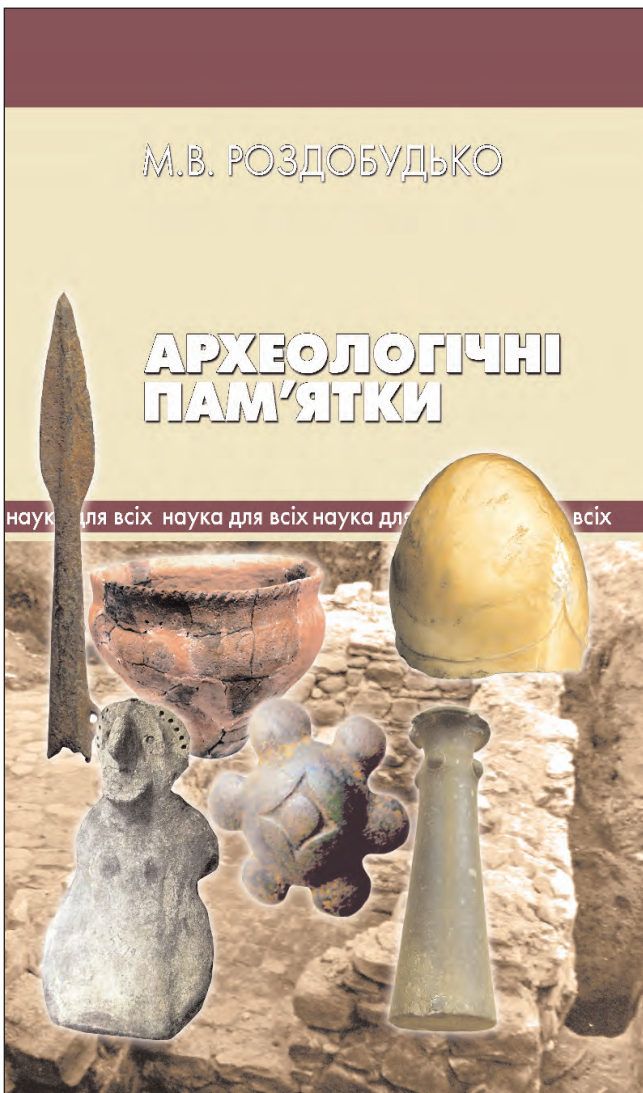
У книзі розповідається про різночасові археологічні пам’ятки Середнього Подніпров’я, які містять не розшифровану й дотепер інформацію з далекого минулого. Питання, що постають під час дослідження цих пам’яток та археологічних культур, до яких вони належать, не менш цікаві й захопливі, ніж таємниці загадкових культур далеких екзотичних країн. Чому і коли насправді зникли мамонти? Хто мешкав у Подніпров’ї до приходу трипільців, і що трапилося з тим народом? Коли й навіщо в лісостепу споруджені чудернацької форми земляні насипи? Які археологічні культури можна вважати праслов’янськими? Кому справді належать відкриті **Вікентієм Хвойкою** поля поховань у Подніпров’ї? Відповіді на ці та багато інших запитань можуть суттєво змінити деякі усталені погляди на нашу прадавню історію.

Одинадцять нарисів книги становлять хронологічно послідовний, інколи — майже неперервний ряд, але ж не охоплюють усього розмаїття культур Подніпров’я, залишаючи простір майбутнім дослідникам.

Книга містить багато чорно-білих і кольорових ілюстрацій, написана надзвичайно живою мовою, має дотепний та чіткий стиль викладу матеріалу.

Вихід цієї книги був відзначений Круглим столом “Археологія та давня історія Переяславщини” у прекрасному сучасно облаштованому конференц-залі ім. В. Сухомлинського Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди 2 березня 2016 року. Організаторами урочистого зібрання були бібліотека, кафедра історії та культури України і лабораторія археологічних досліджень ім. М.І. Сікорського ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, науково-дослідницький відділ “Археологічний музей” Національного історико-етнографічного заповідника “Переяслав”, Видавничий дім “Академперіодика” НАН України, громадська культурно-просвітницька організація “Переяславський Скарб”.

У заході взяли участь викладачі і студенти факультету педагогіки та психології, історичного й філологічного факультетів, працівники кафедри документознавства та бібліотеки ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, заповідника й видавничого дому.

Відкрила Круглий стіл *Ольга Шкіра*, директор бібліотеки ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, наголосивши на необхідності здійснення фахових археологічних і краєзнавчих досліджень, а також на винятково складній ролі автора у створенні науково-популярних видань за результатами таких наукових розвідок. Про “Роль особистості в археології Переяславщини” продовжив розповідь *Олександр Колибенко*, професор кафедри історії та культури України ДВНЗ “Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди”, завідувач науково-дослідницького відділу “Археологічний музей” НІЕЗ “Переяслав”.

Про презентовану монографію *Михайла Роздобудька* розповів *Тарас Нагайко*, голова громадської культурно-просвітницької організації “Переяславський Скарб” у змістовній доповіді “Археологічна палітра меж цивілізаційного виміру Переяславщини”. А про науковий доробок НІЕЗ “Переяслав” у царині археологічних досліджень Середнього Подніпров’я доповів *Віктор Ткаченко*, учений секретар заповідника.

Директор ВД “Академперіодика” НАН України *Олена Вакаренко* презентувала діяльність Видавничого дому “Академперіодика” НАН України, розповіла про особливості підготовки і видання наукових періодичних та книжкових видань, науково-популярної літератури, ознайомила присутніх з видавничими проектами Академії. Її доповідь вдало доповнив науково-популярний фільм “Там, де мудрість всіх наук”, який висвітлює двадцятирічний розвиток і діяльність Видавничого дому, показує, як саме рукописи перетворюються на журнали і книги, скільки етапів високопрофесійної роботи потрібно організувати й здійснити для того, щоби читач мав змогу взяти до рук ошатну книгу. Подивитись цей фільм можна за адресою <http://akademperiodyka.org.ua/video.html>.

Також під час Круглого столу були організовані книжкові виставки “Археологія України на сучасному етапі”, Науковий доробок НІЕЗ “Переяслав” та “Наука України в сьогодні”. Остання, підготовлена ВД “Академперіодика” НАН України, ознайомила зацікавлених науковців і студентів із науковими журналами Національної академії наук України з різних галузей знань і науковими книгами, виданими протягом кількох останніх років.

Цей захід у черговий раз засвідчив нагальну необхідність живого спілкування видавців, науковців і читачів попри всеохопне поширення цифрових технологій, підкреслив важливу роль книги у науковій комунікації та популяризації наукового знання, підтвердив плідність об’єднання зусиль освітян і науковців, діячів культури і науки, вчених і видавців задля підвищення іміджу науковій праці й розширення світогляду. ■

Анна Радченко, канд. геол. наук,
заступник директора
ВД “Академперіодика” НАН України,
м. Київ